

Eğlenceli Tarih

25

Ocağına Düştüm YENİÇERİ

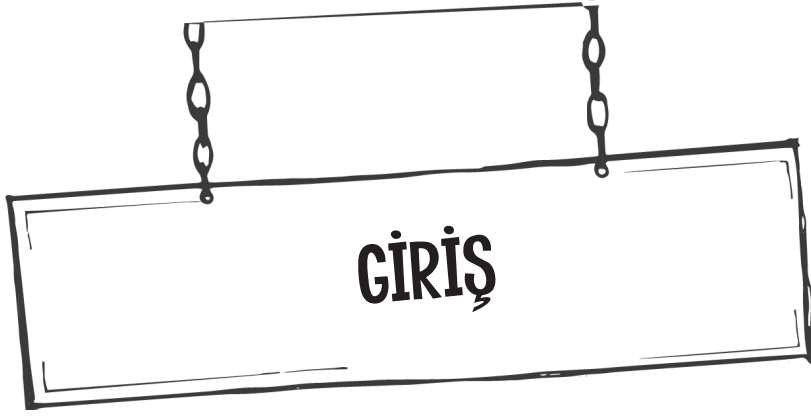
Metin Özdamarlar

Tanıştırayım:
Osmanlı Tokadı!

Eğlenceli
Bilgi

İÇİNDEKİLER

Giriş	7
Osmanlı Ordusu	11
Daimî Orduya Doğru	19
Devşirme Sistemi	23
İlk Durak: Acemi Ocağı	35
A'dan Z'ye Yeniçeri Ocağı	43
Bir Yeniçeri Nasıl Eğitilir?	78
Savaşta Ve Barışta Yeniçeri Ordusu	86
Yeniçeri İsyanları	112
Yeniçeri İsyan Tarihi	120
Yeniçeri Ocağı Kaldırılıyor: Vak'a-i Hayriyye	133

Tarihçiler, Osmanlı Devleti'nin kısa sürede büyüyüp topraklarının yirmi dört milyon kilometrekareye ulaşmasında en önemli nedenin güçlü ordusu olduğu konusunda hemfikirdirler. Bir dönem Avrupa'yı tir tir titreten, doğuda ve batıda inanılmaz zaferlere imza atan; dostta moral verip düşmana korku salan harika bir ordusu vardı Osmanlı'nın... On binlere ulaşan sayısına rağmen mükemmel şekilde sınıflandırılmış, disiplinli ve iyi yönetilen bir orduydü bu... İşte bu ordu içerisinde öyle bir askerî grup vardı ki 464 yıl boyunca Osmanlı'nın vurucu gücünü oluşturdu. Bu "vurucu güç" yeniçerilerden başkası değildi!

Osmanlı'yı anlatan filmlerde ya da mehter takımında görevli kişilerin üzerinde gördüğümüze benzer kıyafetler giyen, haydi itiraf edelim, itfaiye hortumuna benzer başlıklar takan yeniçeriler hakkında şimdi çok daha fazlasını öğrenme zamanı...

Emin olun ki yeniçeriler, savaş filmlerinde gördüklerinizden daha gerçekçi savaşıyorlardı. Silah kullanmada ustalardı ve hepsi âdeta birer savaş makinesiydi...

1453'te, Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul kuşatmasında, şehrin alınmasına önemli ölçüde katkı sağlayan ve surları aşan askerî birlik yeniçerilerdi. 1516'da, Yavuz Sultan Selim'in Mısır seferi sırasında binlerce kilometre yol alan yeniçeriler "Bana mısın?" dememişlerdi. 1526'da Osmanlı ordusu, dünya tarihinin en kısa süren savaşı olan Mohaç Savaşı'nda, Macaristan ordusunu iki saatte darmadağın ederken yeniçeriler yine işbaşındaydı!

Bitti mi? Bitmedi... Osmanlı ordusunda en kritik görev yeniçerilerindi. Padişah, ordusuyla birlikte sefere çıkarken ve savaş sırasında yeniçerilerin oluşturduğu etten duvar sayesinde çok sıkı şekilde korunuyordu.

Yeniçeriler, Osmanlı ordusunun gözbebeği idi! Öyle ki hastalıkta ve sağlıkta, savaşta ve barışta, doğuda ve batıda ortaya çıkabilecek acil durumlarda başvurulacak müthiş bir askerî birlikti!

Savaş zamanında düşmana korku salan yeniçeriler, barış zamanında da birçok görevi yerine getirirdi. Yangın söndürme çalışmalarından, karakol işlerine; gümrük işlerinden, belediye işlerine kadar her alana sevk edebileceğiniz “joker” bir birlikti! Evet, yeniçeriler her ülkeye lazım, parmak ısırtacak askerlerdi!

Bugün bile dünyanın en önemli askerlik tarihi uzmanları, Erken Modern Çağın (1453-1750) büyük bir bölümünde Ortadoğu ve Avrupa'nın en mükemmel askerî gücü olarak yeniçerileri kabul ediyorlar.

Bizler de bu gerçekten yola çıkarak Eğlenceli Tarih dizisinin bu kitabında, Osmanlı ordusunun önemli güçlerinden olan yeniçerileri konu alalım istedik.

Havadan yağın oklardan, uçuşan mermilerden, sallanan güzlerden ve fırlatılan mızraklardan kendinizi kollayarak geçmişe doğru bir yolculuğa çıkmaya hazır mısınız? Şimdi, düşmanlarının bile saygı duyduğu, yabancı tarihçilerin öve öve bitiremediği yeniçerileri her yönüyle tanıma zamanı!

Maaş törenlerinde yeniçeriler, devlet yöneticilerine neden akide şekeri veriyorlardı?

- Bir yeniçeri, arka arkaya -hiç durmadan- en az kaç ok atabiliyordu?
- Başlıklarını neden eğri takıyorlardı?
- Yeniçerilere borçlu olduğumuz ve hâlâ kullandığımız deyimler hangileridir?
- Yeniçeri börklerinin ilginç özellikleri nelerdir?
- “Fındık serpmeye, kapağa çıkma, solak, kazan kaldırmak, ulufe, üsküf, kara sandık, gülbank...” gibi kelimeler ne anlama gelmektedir?
- Her şey yolunda giderken ne oldu da yeniçeriler isyan etmeye başladı?

Tüm bu soruların cevaplarını ve yeniçerilerle ilgili birçok bilgiyi bu kitapta bulacaksınız ama önce Osmanlı ordusunun genel yapısına bakmaya ne dersiniz?

